

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/101/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324202402
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324202402.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, dieťa z rodičov: matky – C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XXXX/XX, H. a otca – A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. E. XXXX/X, H., o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. M e n í sa rozsudok Okresného súdu Levice zo dňa 01.02.2024 č.k 10P/166/2023-86 tak, že maloletý A., nar. XX.XX.XXXX bude počnúc dňom 01.09.2024 nariadenú ústavnú starostlivosť vykonávať v J. K. L., A. XXX, XXX XX L..

II. Rodičia sú p o v i n n í prispievať na výživu mal. dieťaťa otec sumou 60,- eur mesačne a matka sumou zodpovedajúcou 30 % sumy životného minima a nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, ktoré výživné sú povinní platiť vždy do 25-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred na účet J. K. L., A. XXX, XXX XX L. počnúc dňom 01.09.2024.

III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd bez návrhu, na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice, uznesením zo dňa 04.07.2024 č.k. 10P/101/2024-17 začal konanie o zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nariadenej u maloletého A..

2. Otec so zmenou zariadenia súhlasil. Uviedol, že v súčasnom zariadení je so synom v kontakte, navštevuje ho. Od začiatku letných prázdnin bol syn dva týždne u matky. Boli na pohrebe, kde sa opili, pobili a potom syn prišiel do jeho domácnosti. V auguste ho zanesie do

zariadenia, nakoľko má preskúšanie z nejakých predmetov. Spočiatku počas prázdnin neboli so synom problémy. Neskôr sa nahneval, keď mu nechcel požičať auto, ktoré mal šoférovať kamarát syna. Má vedomosť, že syn „niečo“ fajčil, videla ho jeho priateľka. Keď maloletého konfrontoval s tým, že ho zoberie na testy, A. uviedol, že k doktorovi nepôjde. S matkou dieťaťa telefonoval. Tvrdila, že nepríde na pojednávanie, keďže musí ísť do práce. Keď jej uviedol, že dostane ospravedlnenie zo súdu uviedla, že sa nedostaví, lebo sa s mal. A. dohodli a chce, aby sa pojednávanie odročilo.

3. Súd rozhodol v neprítomnosti matky, ktorá bola riadne a včas predvolaná, neúčast' neospravedlnila, ani nepožiadala o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu.

4. Kolízny opatrovník navrhol zmeniť pre maloletého zariadenie pre výkon nariadenej ústavnej starostlivosti. Poukázal na to, že maloletý ukončil v tomto školskom roku povinnú školskú dochádzku a nie je možné jeho zotrvanie v súčasnom zariadení, t.j. v Reedukačnom centre Čerenčany (ďalej len „RC“). Na základe rozhodnutia dislokačnej komisie bude od septembra ústavnú starostlivosť vykonávať v RC Tornaľa. Zo strany rodičov navrhol výživné určiť vo výške, v akej bolo určené v pôvodnom rozhodnutí.

5. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Maloletému A. bola nariadená ústavná starostlivosť rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 01.02.2024 č.k. 10P/166/2023-86 s miestom výkonu RC Čerenčany. Rodičov súd zaviazal na účet zariadenia prispievať na jeho výživu mesačne sumou 60,- eur zo strany otca a 30 % sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa zo strany matky do 25-teho dňa toho – ktorého mesiaca vopred. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.02.2024. Dôvodom nariadenia ústavnej starostlivosti bola skutočnosť, že maloletý rodičov nerešpektoval, neplnil si povinnú školskú dochádzku, požíval alkohol, fajčil marihuanu, dopustil sa priestupkovej činnosti (drobné ublíženie na zdraví), avšak nebol pre nedostatok veku postihnutý v priestupkovom konaní. V škole mal dni, keď vyvolával konflikty. Voči otcovi, ktorému bol zverený do osobnej starostlivosti sa správal drzo, arogantne, vyhrážal sa mu. Odmietal užívať medikamentóznú liečbu, na ktorú bol nastavený pedo-psychiatričkou. K náprave jeho správania nedošlo ani po nariadenom výchovnom opatrení (pobyt v RC na šesť mesiacov za účelom odbornej pomoci).

5.1. Zo správy RC Čerenčany okrem iného vyplýva, že maloletý ukončil 8. ročník ZŠ (deviaty rok školskej dochádzky). V škole je ľahostajný a flegmatický, bez pocitu zodpovednosti k svojim povinnostiam. Rád by všetko robil podľa svojich predstáv, nerád sa prispôbuje kolektívu. Často sa pochyťí so spolužiakmi, provokuje ich svojimi poznámkami. Občas ich uráža, vulgárne sa na ich adresu vyjadruje. V ostatnom období mal komentáre a vulgárne poznámky aj voči vyučujúcim. V auguste sa má zúčastniť komisionálnych skúšok z dvoch predmetov. V zariadení sa adaptoval, keďže v ňom už bol umiestnený v minulosti. Spočiatku bol utiahnutý a smutný. Chýbal mu domov, ulica a kamaráti. Následne porušoval pravidlá v škole, došlo z jeho strany v škole k verbálnemu, aj fyzickému napadnutiu. Pravidelne provokuje ostatných chlapcov na skupine aj hrubými verbálnymi prejavmi, vyhrázaním sa fyzickým napadnutím. Problém je i jeho osobná hygiena a neporiadok vo veciach. Sľubuje nápravu, ale opakovane zlyháva. Správanie voči dospelým má pomerne slušné, pokorné. Baví ho pracovná činnosť, je manuálne zručný, veľmi šikovný. Tiež ho baví futbal, hudba, filmy, počítačové hry. Je veselej a živej povahy, pomerne inteligentný. Dá sa s ním viesť konštruktívny rozhovor. Rodičia ho navštevujú, sú aj v telefonickom kontakte. Z psychologického hodnotenia vyplýva, že intelekt maloletého je orientačne v pásme

podpriemeru. Je formálne motivovaný k pozitívnej zmene. Vo vedomostnej zložke je výrazne zanedbaný z dôvodu dlhodobého záškoláctva. Psychomotorické tempo je hyperkinetické. Nálada prevažne veselo ladená. Sociodeprivácia. Osobnosť pubertálna, emocionálne deprivovaná, zranená s nerovnomerným vývinom. Prítomné sú latentné pocity opustenia, nespracované traumatické udalosti, ktoré sú pre neho významné. Narušený sebaobraz, nízke sebavedomie. Správanie je výrazne potencované pubertálnou rebéliou. Poruchy správania plne vyjadrené. Autority rešpektuje, správa sa slušne, úctivo, prejavuje formy prosociálneho správania, avšak pri nevyhovení jeho požiadavkám, resp. ak je výrazne frustrovaný, reaguje odmietavým prístupom, negativizmom až vzdorom. Je pudovo orientovaný, zameraný na uspokojovanie svojich vlastných potrieb, aj keď to môže byť na úkor iných osôb, prítomná konzumná hedónia. Inklinuje k problémovým skupinám, proklamuje pozitívny vzťah k užívaniu návykových látok, čo generálne racionalizuje, bagatelizuje. Prítomné heteroagresívne tendencie v záťaž, rigidné reakcie. Je v starostlivosti pedopsychiatra, bez farmakoterapie. Psychológ zariadenia jeho doterajší pobyt v zariadení RC hodnotí ako málo uspokojivý, často skĺza k problémovému správaniu.

5.2. Otec mal. dieťaťa je od 02.08.2024 SZČO (predmet živnosti kuriérske služby). Podľa jeho vlastného vyjadrenia by sa jeho príjem mal pohybovať okolo 800,- eur mesačne. Má tiež vyživovaciu povinnosť k mal. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je zverený do jeho osobnej starostlivosti. Poberá invalidný dôchodok vo výške 289,20 eur.

5.3. Matka dieťaťa podľa lustrácie Sociálnej poisťovne od 14.06.2024 vykonáva činnosť na základe dohody o vykonaní práce. Má tiež vyživovaciu povinnosť k ďalším trom maloletým deťom, ktoré pochádzajú z jej terajšieho manželstva. Tiež poberá rodinné prídavky vo výške 180,- eur mesačne.

6. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a

iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

7. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

8. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

11. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

13. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

14. Napriek skutočnosti, že predmetom tohto konania je zmena zariadenia pre výkon ústavnej starostlivosti, súd z úradnej moci skúmal, či trvajú podmienky nariadenia ústavnej starostlivosti. Jednoznačne bolo správou RC Čerenčany preukázané, že reedukačný proces u maloletého A. bol započatý, avšak nie ukončený, je potrebné v ňom v záujme korigovania nevhodného správania dieťaťa pokračovať. Maloletý A. má výrazne problémové správanie najmä voči ostatným deťom v zariadení, pretrváva u neho pozitívny vzťah k užívaniu návykových látok, čo v konečnom dôsledku potvrdil aj otec maloletého. Je celkom v záujme dieťaťa zotrvanie v reedukačnom centre, avšak s poukazom na jeho vek, ukončenie povinnej školskej dochádzky bude nariadenú ústavnú starostlivosť od septembra tohto roka absolvovať v RC Tornaľa, v ktorom zariadení bude absolvovať prípravu na svoje budúce povolanie.

15. Rodičom dieťaťa uložil súd povinnosť prispievať na výživu maloletého A. počnúc dňom 01.09.2024 na účet RC Tornaľa vo výške špecifikovanej vo výroku II. rozsudku, t.j. vo výške totožnej, ako bola určená v konaní o nariadení ústavnej starostlivosti, prihliadnuc na možnosti, schopnosti, majetkové pomery a ďalšie vyživovacie povinnosti rodičov.

16. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Právo podať odvolanie nemajú účastníci konania, ktorí sa svojho procesného práva podať opravný prostriedok výslovne vzdali.